

Veszélyes, nem veszélyes, vagy ADR-es anyag?

Készítette:

Mahovics Bernadett

Környezetvédelmi tanácsadó,
munkavédelmi technikus,

ADR-biztonsági tanácsadó

12/17/2023

Készítette: Mahovics Bernadett

- **Veszélyes anyagokhoz kapcsolódó fogalmak**
- **Veszélyes anyag és ADR besorolás kapcsolata**
- **ADR alapok, illetve mikor szükséges biztonsági tanácsdó**

Anyag: olyan természetes állapotban előforduló vagy gyártási folyamatból származó kémiai elem és vegyületei, amely az anyag stabilitásának megőrzéséhez szükséges adalékanyagot és az alkalmazott folyamatból származó szennyező anyagot is tartalmazhat, de nem tartalmaz olyan oldószert, amely az anyag stabilitásának befolyásolása vagy összetételének megváltoztatása nélkül elkülöníthető;

Keverék: egy vagy több anyagot tartalmazó keverék vagy oldat

Veszélyes anyag: az 1272/2008/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján fizikai, egészségi veszélyek vagy mindkettő tulajdonság alapján veszélyesként osztályozott anyag, vagy

Expozíció: a munkahelyen jelen lévő veszélyes anyagok hatásának való kitettség, amely a munkavállalót az adott munkakörnyezeti tényező ellen védelmet nyújtó egyéni védőfelszerelés nélkül éri;

Vegyí anyag: a munkatevékenység során természetes állapotában vagy mesterséges úton fellépő, felhasznált vagy kibocsátott, vagy szennyeződés formájában kibocsátott, önállóan vagy keverékben fellelhető kémiai elem vagy vegyület, függetlenül attól, hogy előállítása szándékos-e, vagy forgalomba hozták-e;

A CLP-rendelet

Az anyagok és keverékek osztályozásáról, címkézéséről és csomagolásáról szóló CLP-rendelet (1272/2008/EK rendelet) az ENSZ globálisan harmonizált rendszerén (GHS) alapul.

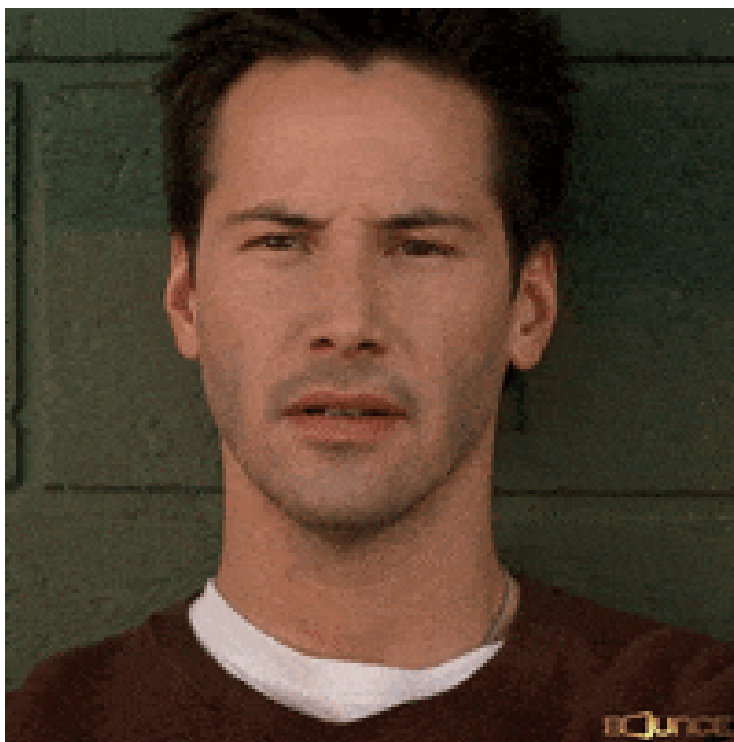
Célja az egészség és a környezet magas szintű védelmének, valamint az anyagok, keverékek és árucikkek szabad mozgásának biztosítása.

Egyik fő célja annak meghatározása, hogy az anyag vagy keverék rendelkezik-e olyan tulajdonságokkal, amelyek indokolják a veszélyesként való osztályozást.

A CLP veszélyességi osztályai kiterjednek a fizikai, egészségi, környezeti és a további veszélyekre.

Az azonosított veszélyeket közölni kell a szállítói lánc többi szereplőjével, beleértve a fogyasztókat is. A veszélyek címkézése a címkékkel és a biztonsági adatlapokkal lehetővé teszi a veszélyességi besorolást, amit az anyag vagy keverék felhasználóival közölnek, hogy **figyelmeztessék** őket a **veszély** fennállására

Mi a veszélyes anyag? Honnan ismerem fel?

Robbanásveszélyes

Tűzveszélyes

Oxidáló (égést tápláló)

Nyomás alatt álló gázok

Maró hatású

Mérgező

Irritáló hatású

Rákkeltő

Veszélyes a vízi környezetre

**Minden termék veszélyes,
amin GHS piktogram szerepel!**

A vegyi anyagok
alá helyezzünk
kármentőt.

2022-ben 18850 mérgezési
eset Magyarországon, ennek
6%-a vegyi anyaggal (1131
eset)

55 eset halálos volt, ebből 20
% vegyi eredetű

Vegyi anyagok mellett enni-inni
tilos!

Vegyi anyagokat étkezésre
szolgáló edényben tárolni tilos!
Például nem szabad folyékony
vegyi anyagot üdítősfalakonban
tárolni!

BIZTONSÁGI ADATLAP

a 1907/2006 számú EK rendelet szerint

BMF MŰHELYTISZTÍTÓ 5 L

Verzió	Felülvizsgálat dátuma:	SDS szám:	Utolsó kiadás dátuma: 21.11.2022
9.1	02.02.2023	10627126-00012	Első kiadás dátuma: 19.02.2015

14. SZAKASZ: Szállításra vonatkozó információk

14.1 UN-szám vagy azonosító szám

ADN	: Nincs veszélyes áruként szabályozva
ADR	: Nincs veszélyes áruként szabályozva
RID	: Nincs veszélyes áruként szabályozva
IMDG	: Nincs veszélyes áruként szabályozva
IATA	: Nincs veszélyes áruként szabályozva

14.2 Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés

ADN	: Nincs veszélyes áruként szabályozva
ADR	: Nincs veszélyes áruként szabályozva
RID	: Nincs veszélyes áruként szabályozva
IMDG	: Nincs veszélyes áruként szabályozva
IATA	: Nincs veszélyes áruként szabályozva

14.3 Szállítási veszélyességi osztály(ok)

ADN	: Nincs veszélyes áruként szabályozva

2.2 Címkézési elemek

Címkézés (1272/2008/EK RENDELETE)

1 / 23

BIZTONSÁGI ADATLAP

a 1907/2006 számú EK rendelet szerint

BMF MŰHELYTISZTÍTÓ 5 L

Verzió	Felülvizsgálat dátuma:	SDS szám:	Utolsó kiadás dátuma: 21.11.2022
9.1	02.02.2023	10627126-00012	Első kiadás dátuma: 19.02.2015

Veszélyt jelző piktogramok :

Figyelmeztetés : Veszély

**Veszélyes anyag, de nem
ADR-es besorolású!**

BIZTONSÁGI ADATLAP a 1907/2006 számú EK rendelet szerint

NÁTRONLÚG 50% 1100KG KONT.

Verzió 6.0

Nyomatás Dátuma 17

Felülvizsgálat dátuma: 02.02.2023

NÁTRONLÚG 50% 1100KG KONT.

14.1. UN-szám vagy azonosító szám

1824

14.2. Az ENSZ szerinti megfelelő szállítási megnevezés

ADR : NÁTRIUM-HIDROXID OLDAT
RID : NÁTRIUM-HIDROXID OLDAT
IMDG : SODIUM HYDROXIDE SOLUTION

14.3. Szállítási veszélyességi osztály(ok)

ADR-Osztály : 8
(Címkék; Osztályba sorolási szabály; Veszélyt jelölő számok; Alagutakra vonatkozó korlátozások kódja)
RID-Osztály : 8
(Címkék; Osztályba sorolási szabály; Veszélyt jelölő számok)
IMDG-Osztály : 8
(Címkék; EmS) : 8; F-A, S-B

14.4. Csomagolási csoport

ADR : II
RID : II
IMDG : II

2.2. Címkézési elemek

Címkézés (EK) No 1272/2008 rendelet szerint

Veszélyességi jelek :

Figyelmeztetés : Veszély

Figyelmeztető mondatok : H290
H314

Fémekre korrozív hatású lehet.
Súlyos égési sérülést és szemkárosodást okoz.

Óvintézkedésre vonatkozó mondatok

Megelőzés : P280

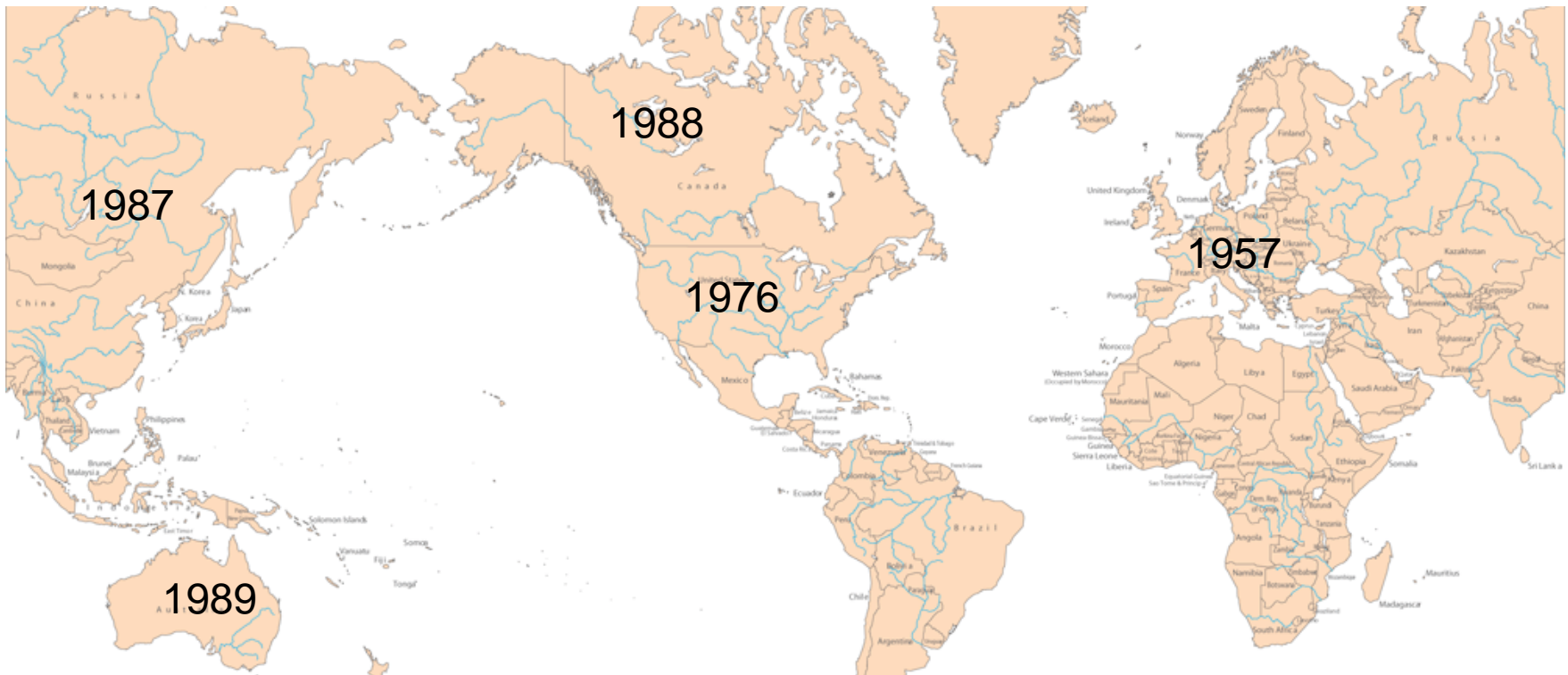
Védőkesztyű/ védőruha/ szemvédő/ arcvédő használata kötelező.

Beavatkozás : P301 + P330 + P331 : LENYELÉS ESETÉN: A száját ki kell öblíteni. TILOS hánytatni.
P303 + P361 + P353 : HA BŐRRE (vagy hajra) KERÜL: Az

Veszélyes anyag és ADR-es besorolású!

ADR

A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Európai Megállapodás

A Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás

- ENSZ-en belül bizottságok, akik ajánlásokat tesznek – Orange book
- Magyarország, Aszód, 1976 szeptember, cseppfolyós etilént szállító tartányos járműszerelvénnyel felborult és kigyulladt, 2 halott (1979. évi 19. törvényerejű rendelet: hazánk csatlakozik a Megállapodáshoz)
- Később jött a tanácsadói direktíva (Herborn-i katasztrófa – 30 halott 1987.)
- 1989 – képzett, felelős személyt kell alkalmazni
- Magyarországon 2003-tól kötelező biztonsági tanácsadót alkalmazni (**1000 pontérték felett**)

„VESZÉLYES ÁRU”

Tágabb értelemben minden, ami:
Környezetre
Emberre
Anyagi javakra

veszélyes lehet

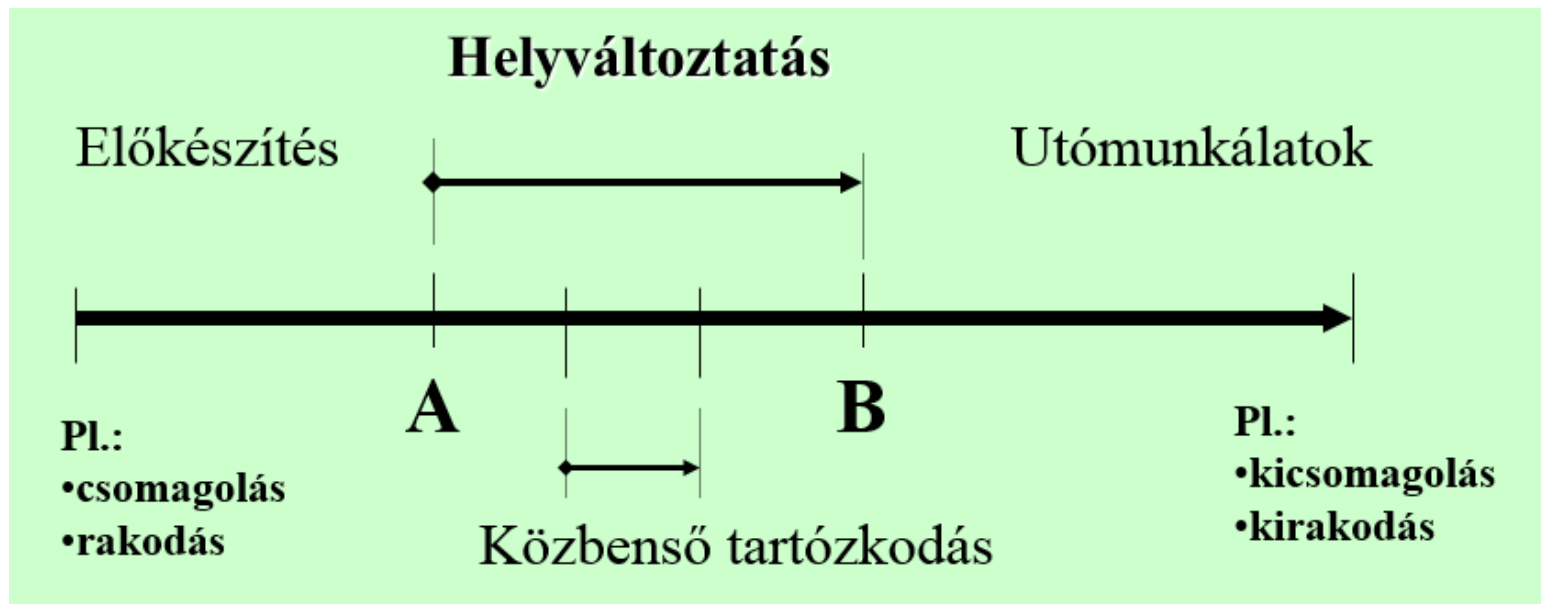

Szűkebb értelemben:

Amit az ADR megnevez

- **név szerint vagy**
- **csoportosan**

Szállítás: a veszélyes áru helyváltoztatása, beleértve a közlekedési okokból történő megállásokat, ill. minden olyan, közlekedési szempontból szükségessé vált időszakot a **helyváltoztatás előtt, alatt és után**, amely alatt a veszélyes áru a járműben, tartányban vagy konténerben van.

VESZÉLYES ÁRU

Áruosztály 1-9

- FŐVESZÉLY
- JÁRULÉKOS VESZÉLY
- 2.2.X.2. (SZÁLLÍTÁSBÓL KIZÁRT)

UN szám

Bárca

Csomagolási csoport

I
II
III

I - nagyon veszélyes
csomagolás X

II - veszélyes
Csomagolás Y

III - kevésbé
veszélyes
Csomagolás Z

Főveszély: gázok
kiszabadulása

**Gyúlékony
gázok**

F

2.1

2 osztály
GÁZOK

**Nem gyúlékony,
nem mérgező
gázok**

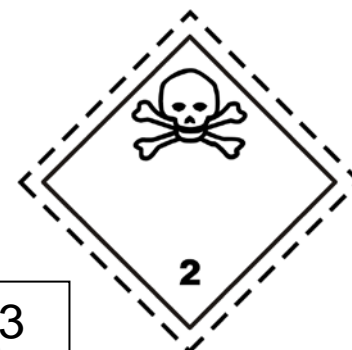
A

2.2

**Mérgező
gázok**

T

2.3

3 osztály GYÚLÉKONY FOLYÉKONY ANYAGOK

Főveszély: gyúlékonyság

Pl. benzin, alkoholok,
grillgyújtó folyadék

4.1 osztály GYÚLÉKONY SZILÁRD ANYAGOK

Főveszély: gyúlékonyság

Robbanó anyagok
nem robbanó állapotban

Gyúlékony szilárd
anyagok

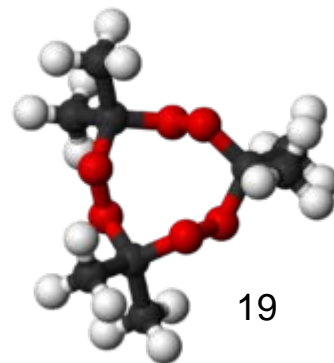
Pl:
biztonsági gyufa
kén

Polimerizálódó anyagok

Önreaktív
anyagok

**Főveszély:
gyújtó hatás
HŐ HATÁSÁRA SPONTÁN
BOMLÁS**

**5.2 osztály
SZERVES PEROXIDOK**

Főveszély:
MÉRGEZÉS

Jellemzők:

- Kis mennyiségben,
- rövid idő alatt,
- akár HALÁLT is okoz.

6.1 osztály MÉRGEZŐ ANYAGOK

LD50/LC50

Veszélyesség meghatározása
mérgezési képesség alapján

8 osztály MARÓ ANYAGOK

**Főveszély:
MARÁS**

Az adott anyag lehet:

- savas
- lúgos

Megtámadja:

- Élő szervezetet (pl. emberi bőr)
- Fémeket (pl. gépjármű platója)

9 osztály

Különféle veszélyes anyagok és tárgyak

Főveszély:

az 1-8 áruosztályoktól eltérő

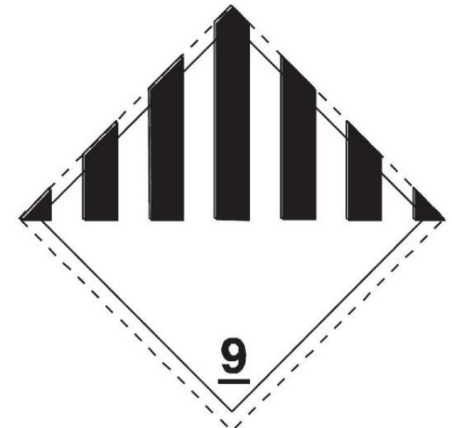
- rákkeltő hatás
- tűzre dioxin gázok képződése
- környezetszennyező hatás

Példák:

*Kék- ill. fehérzbeszt,
Ipari hulladékok*

Lítium akkumulátorok

Vízi környezetre veszélyes anyagok

Az egy szállítóegységben szállított mennyiségből adódó mentesség (ADR 1.1.3.6)

A veszélyes árukat az ADR/RID olyan, "0", "1", "2", "3" és "4" kategóriákhoz rendeli, amelyek meghatározzák, mekkora mennyiség (a kategóriák : 0, 20 (50), 333, 1000 liter vagy kg, korlátlan) mentesül bizonyos ADR előírások betartása alól.

Amennyiben több különböző szállítási kategóriájú árut kívánnak feladni ezzel a mentesítéssel, a szállítási kategóriához tartozó veszélyességi faktorral meg kell szorozni a mennyiségeket és az így kapott szám legfeljebb 1000 lehet. (amennyiben 1000 felett van, az áruk nem adhatók fel ezzel a mentesítéssel illetve tanácsadót kell alkalmazni)

Az 1.1.3.6 mentesség esetén szállítható áruk mennyiségének kiszámítása

UN szám	Száll.kategória	Szorzó szám	Száll.menny.	Érték	Összesen
3082	3	1	300 l	$300 \times 1 = 300$	300
3086	2	3	120 kg	$120 \times 3 = 360$	660
1163	1	50	10 l	$10 \times 50 = 500$	1160 !

Maximális értékhatár: 1000

Érték

< 1000 <

Érték

Mentesség alkalmazható

Mentesség nem alkalmazható!

A pontos szabályok az 1.1.3.6 részben található.

Szorószámok az 1.1.3.6.4 részben.

Az egyes UN számoknál tudjuk megnézni, hogy adott veszélyes áru mely szállítási kategóriába tartozik. Az UN számot a csomagoláson vagy az MSDS-ben látjuk.

UN szám	Megnevezés és leírás	Osz- tály	Oszta- lyozási kód	Cso- mago- lási cso- port	Bár- cák	Különle- ges elő- írások	Korlátozott és engedmé- nyes mennyi- ség		Csomagolóeszköz			Mobil tartány és öm- lesztettáru-konténer		ADR tartány		Jármű a tartányos szállítás- hoz	Szállítási kategória 1.1.3.6 (Alagút korl. kód)	Küldemény- darabok szá- lítására	Különle- ges elő- írások
									Csomagoló- si utasítások	Különle- ges cso- mago- lási előírások	Egybecso- magolási előírások			Tartánykód	Különleges előírások				
(1)	3.1.2 (2)	2.2 (3a)	2.2 (3b)	2.1.1.3 (4)	5.2.2 (5)	3.3 (6)	3.4 / 3.5.1.2 (7a) (7b)		4.1.4 (8)	4.1.4 (9a)	4.1.10 (9b)	7.3.2 (10)	4.2.5.3 (11)	4.3 (12)	4.3.5, 6.8.4 (13)	9.1.1.2 (14)	8.6 (15)	7.2.4 (16)	7.3 (17)
1296	TRIMETIL-AMIN	3	FC	II	3 + 8		1 / E2		P001 IBC02		MP19	T7	TP1	L4BH		FL	2 (D/E)		
1297	TRIMETIL-AMIN VIZES OLDAT legfeljebb 50 tö- meg% trimetil-amin tarta- lommal	3	FC	I	3 + 8		0 E0		P001		MP7 MP17	T11	TP1	L10CH	TU14 TE21	FL	1 (C/E)		
1297	TRIMETIL-AMIN VIZES OLDAT legfeljebb 50 tö- meg% trimetil-amin tarta- lommal	3	FC	II	3 + 8		1 / E2		P001 IBC02		MP19	T7	TP1	L4BH		FL	2 (D/E)		
1297	TRIMETIL-AMIN VIZES OLDAT legfeljebb 50 tö- meg% trimetil-amin tarta- lommal	3	FC	III	3 + 8		5 / E1		P001 IBC03 R001		MP19	T7	TP1	L4BN		FL	3 (D/E)	V12	
1298	TRIMETIL-KLÓR- -SZILÁN	3	FC	II	3 + 8		0 E0		P010		MP19	T10	TP2 TP7	L4BH		FL	2 (D/E)		
1299	TERPENTIN	3	F1	III	3		5 / E1		P001 IBC03 LP01 R001		MP19	T2	TP1	LGBF		FL	3 (D/E)	V12	
1300	TERPENTINPÓTIÓ	3	F1	II	3		1 / E2		P001		MP19	T4	TP1	L4BH		FL	2		

A fő résztvevők

- **Feladó**
- Szállító/fuvarozó
- **Címzett**

A többi résztvevő

- **Berakó**
- **Csomagoló**
- **Töltő**
- **Kirakó**
- Tankonténer vagy mobiltartány
üzembentartó

} Feladó

25/2014 (IV. 30.) NFM rendelet előírásai szerint a Magyarország területén székhellyel vagy telephellyel rendelkező vállalkozásoknál, ha azok veszélyes áruk szállításával kapcsolatos tevékenységet végeznek, **veszélyes áru szállítási biztonsági tanácsadót kell alkalmazni.**

284/2023. (VI. 30.) Korm. rendelet

a Veszélyes Áruk Nemzetközi Közúti Szállításáról szóló Megállapodás „A” és „B” Melléklete kihirdetéséről, valamint a belföldi alkalmazásának egyes kérdéseiről

156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet a közúti áru fuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható **bírságok összegéről**, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatokról

2/2002. (I. 11.) Korm. rendelet a veszélyes áru **szállítási biztonsági tanácsadó kinevezéséről** és képzéséről

156/2009. (VII. 29.) Korm. rendelet a közúti áru fuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó egyes rendelkezések megsértése esetén kiszabható bírságok összegéről, valamint a bírságolással összefüggő hatósági feladatokról

Néhány példa:

A munkavállaló az ADR 1.3. fejezete szerinti oktatásban nem, vagy csak részben részesült - 195.000 Ft

A járművön, tartányon, konténeren nincs semmilyen jelölés, illetve nagybárca 650.000 Ft

Ömlesztett szállítás olyan konténerben, amely szerkezetileg nem megfelelő állapotú 650.000 Ft

Csomagolóeszközök, IBC-k, illetve nagycsomagolások ellenőrzésének, időszakos vizsgálatának időpontját vagy a használati időtartamot nem tartották be. – 390.000 Ft

Ha felmerült a kérdés, hogy vajon az Ön cégénél szükséges-e ADR biztonsági tanácsadó, a következő teendők javasoltak:

1. Ellenőrizni, van-e tanácsadó.
2. Ha nincs, akkor meg kell nézni a veszélyes anyagokat. Amelyiken van bárca, az ADR-es. Ha az éves mennyiség meghaladja az 1000 pontértéket (a legenyhébb esetben ez 1000 l vagy kg), akkor szükséges.
3. Másik út, hogy az MSDS-ek 14-es pontját nézik meg, és ha ott szerepel ADR adat, akkor szükséges épp úgy, ahogy az előző pontban.
4. Amennyiben megállapítást nyer, hogy szükséges, fel kell vetni a vezetőség részére. Ez egy jogszabályi nem megfelelés, amit ki kell küszöbölni.
5. ADR biztonsági tanácsadó alkalmazása, közös munka megkezdése

Köszönöm a figyelmet!

Mahovics Bernadett

E-mail:

mahovics.berni@gmail.com

Tel: 06-20 378 0604